

Maďarsko

Práva obetí trestných činov v trestných konaniach - Maďarsko

Budete považovaný za obeť trestného činu, ak vám bola spôsobená ujma konaním, ktoré podľa maďarského právneho poriadku predstavuje trestný čin, napr. ak ste boli zranený alebo váš majetok bol poškodený či odcudzený. Ako obeti trestného činu vám maďarský právny poriadok poskytuje rôzne práva pred, počas a po súdnom konaní (procese). V závislosti od štádia konania môžete od vyšetrovacieho orgánu, prokurátora alebo súdu požadovať informácie o vašich právach a povinnostiach v trestnom konaní.

Trestné konanie v Maďarsku začína vyšetrovaním. Vyšetrovanie zvyčajne vykonáva polícia pod dohľadom prokurátora. Po ukončení vyšetrovania prokurátor buď rozhodne o podaní obžaloby a prípad tak bude postúpený súdu, alebo pre nedostatok dôkazov, vylúčenie či neuplatnenie trestnej zodpovednosti bude prípad uzavretý vo fáze vyšetrovania.

Ak sa prípad dostane na súd, súd preskúma zhromaždené dôkazy a rozhodne, či páchatel' je alebo nie je vinný. V maďarskom trestnom konaní (s výnimkou niektorých foriem konania) môže súd vykonávať dokazovanie priamo na verejnom vypočutí, takže môžete byť predvolaný na súdne pojednávanie a vypočutý ako svedok. Ak je páchatel' uznaný vinným, bude obvinený a odsúdený. Ak páchatel' vinný nie je, bude oslobodený.

Kliknite na nižšie uvedené odkazy pre viac informácií:

- [☞ 1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu](#)
- [☞ 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania](#)
- [☞ 3 - Moje práva po skončení súdneho konania](#)
- [☞ 4 - Náhrada škody](#)
- [☞ 5 - Moje práva na podporu a pomoc](#)

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.

Posledná aktualizácia: 10/10/2018

1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu

Aké informácie môžem získať od orgánu (napr. polície, prokuratúry) po tom, ako došlo k trestnému činu, avšak ešte pred tým, ako trestný čin oznámim?

Zákon o trestnom konaní vyžaduje, aby súd, prokurátor a vyšetrovací orgán informovali osoby, ktoré sú predmetom činností zameraných na výkon ich práv a povinností ešte pred akýmkoľvek procesným úkonom.

Trestné činy sa môžu **oznámiť** prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu ústne alebo písomne. Oznámenie môže prijať aj iný orgán alebo súd, ktorý zašle toto oznámenie vyšetrovaciemu orgánu. Zákon nestanovuje žiadne formality pre oznamovanie trestného činu; trestné činy sa môžu oznámiť listom, poštou, elektronickou poštou alebo osobne.

Trestné konania sa vedú v **maďarčine**, ale obeť, ktorá nehovorí po maďarsky, má možnosť používať svoj materinský jazyk alebo akýkoľvek iný jazyk podľa vlastného výberu. Aj keď obeť hovorí po maďarsky, môže v trestnom konaní použiť svoj štátny jazyk. Náklady na preklady a tlmočenie neznáša obeť a obeť nemôže byť povinná zaplatiť preddavok na takéto náklady alebo ich znášať.

Obeť trestného činu má nárok na podporu **služby na podporu obetí** v prípade fyzických osôb, proti ktorým bol spáchaný trestný čin alebo prečin proti majetku na území Maďarska a v prípade fyzických osôb, ktoré utrpeli zranenia ako priamy dôsledok trestných činov alebo prečinov proti majetku spáchaných na území Maďarska, najmä ublíženia na zdraví alebo citovej ujmy, psychického šoku, majetkovej ujmy pod podmienkou, že sú: maďarskí občania, občania ktoréhokoľvek členského štátu EÚ, občania ktorejkoľvek krajiny mimo EÚ s legálnym pobytom na území Európskej únie, osoby bez štátnej príslušnosti s legálnym pobytom na území Maďarska, obeť obchodovania s ľuďmi alebo iné osoby považované za spôsobilé na základe medzinárodných zmlúv uzatvorených medzi ich príslušnými štátmi štátnej príslušnosti a Maďarskom alebo na základe reciprocity.

Štát poskytuje podporné služby pre obeť po posúdení ich potrieb, ktoré môžu zahŕňať: zlepšenie ochrany záujmov obetí, poskytnutie okamžitej finančnej pomoci, poskytnutie dôkazu o statuse obeť, ochranu svedkov a poskytnutie chráneného ubytovania. Ak sú splnené zákonom vymedzené podmienky, obeť má nárok aj na odškodnenie od štátu.

Okrem toho je možné nariadiť **osobnú ochranu obeť**, ak sú proti obetiam plánované alebo spáchané násilné činy proti osobám alebo trestné činy vytvárajúce všeobecné ohrozenie osôb proti obetiam, aby sa zabránilo ich účasti na trestnom konaní alebo zmarila ich účasť alebo výkon ich práv a plnenie ich povinností, alebo ak je takýto trestný čin pravdepodobný. Žiadosti sa môžu podať alebo zaznamenať na súde, generálnemu prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu, ktorý vedie trestné konanie.

Na zabezpečenie predchádzania trestným činom proti osobnej integrite alebo slobode alebo ich prerušenia sa osobná ochrana vzťahuje na ochranu súkromného obydľia obeť alebo iného miesta pobytu, ako aj na zabezpečenie dopravných trás a bezpečnú účasť na trestnom konaní a iných úradných úkonov.

Prostriedky osobnej ochrany sa poskytujú najmä prostredníctvom pravidelnej hliadkovej služby, technických prostriedkov, nepretržitých komunikačných spojení, poskytnutím ochranného odevu a ak sú iné metódy osobnej ochrany neúčinné, prostredníctvom strážneho personálu, ktorý možno poskytnúť v mieste spravovanom orgánom činným v trestnom konaní, ktorý je oprávnený nariadiť a poskytnúť osobnú ochranu.

Ak nie je možné zabezpečiť ochranu obeť zúčastňujúcej sa na trestnom konaní s mimoriadnou závažnosťou prostredníctvom prostriedkov osobnej ochrany a táto obeť spolupracuje s orgánom a je v ohrozujúcej situácii a preto je potrebné zabezpečiť osobitné ochranné opatrenia, obeť sa môže zúčastniť aj programu na ochranu svedkov, ktorý poskytuje osobitné ochranné opatrenia, ak sú splnené ďalšie osobitné podmienky.

V niektorých prípadoch je obeť oprávnená na **zastupovanie v konaní** a ak koná ako subsidiárny súkromný žalobca, má nárok na právnu pomoc. Všeobecnou podmienkou je, že ich obeť potrebuje, to znamená, že sa zohľadnia príjmy osôb žijúcich v spoločnej domácnosti s obeťou, čistý mesačný príjem obeť nepresahujúci minimálnu výšku starobného dôchodku určenú na základe pracovnoprávných vzťahov (28 500 HUF v roku 2017) a že obeť nemá majetok, ktorý by mohol pokryť právne služby.

Obeť môže byť oprávnená **pripojiť občianskoprávnu žalobu** a domáhať sa náhrady škody vyplývajúcej z trestného činu od obžalovaného v každom štádiu trestného konania. S cieľom zabezpečiť svoj občianskoprávny nárok môže obeť podať návrh na zabavenie majetku obžalovaného, ktoré nariadi súd, ak existujú oprávnené dôvody domnievať sa, že uspokojenie nároku bude zmarené. Súd rozhodne o občianskoprávnom nároku rozsudkom, prijatím alebo zamietnutím návrhu. Ak by to spôsobilo významné oneskorenie ukončenia konania alebo v prípade, že sa obžalovaný oslobodí spod obžaloby, alebo ak meritórne rozhodnutie o návrhu v trestnom konaní je vylúčené v dôsledku iných podmienok, súd nariadi vymáhanie občianskoprávneho nároku inými právnymi prostriedkami.

Obeť má právo sa zúčastniť na **mediačnom konaní** s obžalovaným za osobitných podmienok. Mediačné konanie sa nemôže uskutočniť bez súhlasu obeť a dokonca aj v prípade, že obeť súhlasila, konanie sa neuskutoční automaticky a závisí od mnohých ďalších podmienok.

Vlastné výdavky obeť a jej zástupcu, ktoré vznikli v prípade sú trovy trestného konania, ako aj náklady obeť vzniknuté v súvislosti s jej **účasťou ako svedka**. Zatiaľ čo prvé neposkytne štát vo forme preddavkov, druhé sa uhradí po procesnom úkone. Obžalovaný sa zaviazne znášať trovy trestného konania, ak je uznaný za vinného.

Nežijem v krajine EÚ, v ktorej došlo k spáchaniu trestného činu (občania EÚ a občania z krajín mimo EÚ). Ako sú chránené moje práva?

Zákon o trestnom konaní stanovuje ochranu práv v súvislosti s konaniami, ktoré patria do maďarskej právomoci bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo miesto pobytu. Služba na podporu obetí poskytuje rovnaké služby pre štátnych príslušníkov ktoréhokoľvek členského štátu EÚ, ako aj maďarským občanom.

Ak oznámim trestný čin, aké informácie získam?

Obet sa o rozhodnutí o nariadení vyšetrovania **informuje len individuálne** v prípade, že obeť neoznámila trestný čin. Okrem toho sú v zákone o konaniach vymedzené situácie a rozhodnutia, o ktorých musí byť obeť informovaná.

Obet má právo byť informovaná na základe svojej žiadosti v súvislosti s trestným činom, ktorý sa jej týka, o prepustení alebo úteku zadržanej osoby, podmienenom prepustení, prepustení alebo úteku ako aj prerušení výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenej na trest odňatia slobody, o prepustení alebo úteku osoby, ktorej bola uložená zaisťovacia väzba, ako aj o prerušení výkonu zaisťovacej väzby, prepustení alebo úteku osoby z nútenej liečby, prepustení, opustení bez povolenia a adaptačnom opustení osoby na nútenej liečbe a v prípade vzdelávania mladistvých páchatelov o dočasnom alebo trvalom prepustení, opustení inštitúcie bez povolenia a prerušení vzdelávania pre mladistvých páchatelov.

Obet musí byť informovaná najmä o týchto rozhodnutiach: pridelenie znalca, prerušenie vyšetrovania, ukončenie vyšetrovania, zastavenie vyšetrovania, vznesenie obvinenia, čiastočné opomenutie vznesenia obvinenia, upustenie od obžaloby, ako aj o prijatí akýchkoľvek rozhodnutí, ktoré obsahujú ustanovenia, ktoré sa priamo týkajú obeť, ako aj o prijatí konečného rozhodnutia.

Obet musí byť informovaná o **mieste a dátume všetkých procesných úkonov**, na ktorých sa môže zúčastniť. Takéto úkony zahŕňajú vypočutie znalca v rámci vyšetrovania, kontroly, rekonštrukcie, prítomnosť na účely zistenia totožnosti, ako aj súdne konania a verejné zasadnutia v priebehu súdneho konania.

Počas vyšetrovania **môže obeť bezplatne získať informácie a kópie** akýchkoľvek znaleckých posudkov a spisov o vyšetrovacích úkonoch, počas ktorých môže byť prítomná a môže získať kópie iných dokumentov, ak to nie je v rozpore so záujmami vyšetrovania. Po ukončení vyšetrovania sa umožní obeti preskúmať všetky dokumenty týkajúce sa trestných činov spáchaných proti nej.

V priebehu vyšetrovania môže obeť podať **odvolanie** alebo sťažnosť proti všetkým rozhodnutiam obsahujúcim ustanovenia, ktoré sa jej priamo týkajú. Obet môže okrem iného podať sťažnosť proti rozhodnutiam o zamietnutí jej trestného oznámenia alebo rozhodnutia o prerušení alebo zastavení vyšetrovania.

Ak sa oznámenie trestného činu zamietne alebo sa vyšetrovanie zastaví a v niektorých prípadoch, ak boli vznesené formálne obvinenia v súvislosti s časťou obvinenie a sťažnosť obeť nepriinesla požadovaný výsledok, môže obeť konať ako subsidiárny súkromný žalobca v lehote stanovenej zákonom. Obet môže konať aj ako subsidiárny súkromný žalobca, ak prokurátor nepreukáže v dôsledku vyšetrovania trestný čin, ktorý podlieha prokuratúre, alebo ak prokurátor neprevzal zastupovanie trestného stíhania od súkromného žalobcu. Obet, ktorá koná ako subsidiárny súkromný žalobca môže podať prostredníctvom svojho advokáta návrh na trestné stíhanie a takto môže podať obžalobu vo svojom mene proti obžalovanému.

Počas súdneho konania môže obeť podať odvolanie len proti meritórnemu rozhodnutiu o občianskoprávnom nároku, ale nie proti rozhodnutiu vo veci samej. Počas súdneho konania môže obeť konať ako subsidiárny súkromný žalobca, ak prokurátor vzal späť obvinenie.

Mám nárok na bezplatné tlmočnické alebo prekladateľské služby (keď sa obrátim na políciu alebo na iné príslušné orgány alebo počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Trestné konania sú vedené v maďarčine, ale neznalosť maďarského jazyka nie je dôvodom na diskrimináciu. V trestnom konaní môžete použiť ústnu aj písomnú formu, svoj materinský, regionálny alebo menšinový jazyk alebo iný jazyk, ktorý uvediete ako jazyk, ktorým hovoríte. V týchto prípadoch máte právo na bezplatné služby tlmočníka a preklad úradných dokumentov určených pre vás.

Ako orgán zabezpečí, aby sa so mnou zrozumiteľne komunikovalo (ak som dieťa; ak som osoba so zdravotným postihnutím)?

Orgán sa bude snažiť s vami komunikovať jednoduchým a ľahko zrozumiteľným spôsobom v ústnej aj písomnej forme. Informácie o vašich právach a poučenia o vašich povinnostiach sa oznámia ľahko zrozumiteľným spôsobom so zohľadnením vášho stavu a osobných schopností. V priebehu ústnej komunikácie sa od orgánu vyžaduje, aby zistil, či ste rozumeli oznámeným informáciám a ak nie, orgán vám vysvetlí takéto informácie alebo upozornenia. Ak ste maloletá osoba alebo osoba so zdravotným postihnutím, orgán musí komunikáciu s vami venovať osobitnú starostlivosť. Ak ste sluchovo postihnutý, hluchoslepý alebo s poruchou reči, môžete požiadať o tlmočníka posunkového jazyka alebo môžete podať písomné vyhlásenie namiesto výsluchu.

Služby na podporu obetí

Kto poskytuje podporu pre obeť?

Na štátnej úrovni funkcie ochrany obetí a právnej pomoci vykonávajú vládne úrady v hlavnom meste a 19 župách. Ak ste sa stali obeťou trestného činu, vládne agentúry vám poskytnú bezplatnú osobnú pomoc, v rámci ktorej vám poskytnú

- informácie o vašich právach a možnostiach,
- emocionálnu podporu,
- praktickú pomoc a právne poradenstvo v jednoduchých prípadoch,
- potvrdenie o postavení obeť,
- okamžitú finančnú pomoc, ktorá sa môže poskytnúť na základe žiadosti podanej v lehote 5 dní od dátumu spáchania príslušného trestného činu.

V rámci právnej pomoci vám vládne úrady poskytnú bezplatné právne poradenstvo v prípadoch, keď sú skutkové okolnosti prípadu pomerne jednoduché a ak ste vo finančnej núdzi, môžu vám byť poskytnuté právne služby (napr. vypracovanie dokumentov) prostredníctvom právnej pomoci nad rámec trestného konania a zastupovanie v súdnych sporoch súdnym opatrovníkom v rámci trestného konania.

Kontaktné údaje budapeštianskych a župných úradov nájdete na <http://www.kormanyhivatal.hu/> a ďalšie informácie o podpore obetí a právnej pomoci na <https://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat> a <http://igazsagugyihivatal.gov.hu/jogi-segitsegnyujtas>.

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, okrem štátnych organizácií na podporu obetí sa môžete obrátiť aj na niekoľko občianskych organizácií, napríklad na:

- Charitatívne združenie WHITE RING, ktoré je členom *Victim Support Europe* a poskytuje finančnú, právnu, psychologickú a inú podporu, ako aj pomoc obetiam trestných činov a ich príbuzným, najmä tým, ktorí to potrebujú z dôvodu ich sociálnej situácie (<http://fehergyuru.eu/>),
- Národnú krízovú telefónnu informačnú službu (*Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat*), ktorá poskytuje pomoc obetiam domáceho násillia, zneužívania detí, prostitúcie a obchodovania s ľuďmi a v prípade potreby môže zabezpečiť ich ubytovanie (<http://bantalmazas.hu/>),
- Ambulanciu MVO ESZTER (*ESZTER Alapítvány és Ambulancia*) ktorá poskytuje bezplatnú psychologickú liečbu a rehabilitáciu pre deti a dospelých v zneužívanom a traumatizovanom stave a poskytuje právne informácie a rady (<http://eszteralapitvany.hu/>),
- Združenie pre práva žien MVO NANE, ktoré prevádzkuje bezplatnú linku pomoci a poskytuje osobnú právnu pomoc, ako aj psychologické a sociálne poradenstvo dospelým a maloletým obetiam domáceho násillia (<http://nane.hu/>).

Bude ma polícia o podpore pre obeť automaticky informovať?

Ak sa obrátite na políciu ako obeť trestného činu, od polície obdržíte písomné oznámenie o príslušnej službe na podporu obetí a budete informovaní o svojich možnostiach podpory obetí a na požiadanie vám polícia vydá potrebné osvedčenie, ktoré odovzdá alebo zašle službe na podporu obetí.

Ako je chránené moje súkromie?

V priebehu trestného konania sa musia dodržiavať vaše osobnostné práva a právo na dôstojnosť zúčastnených osôb a akékoľvek zbytočné zverejňovanie údajov o vašom súkromí je zakázané. Ak je na tento účel potrebné vaše svedectvo ako svedka, môžete požiadať, aby sa dôverne zaobchádzalo s vašimi údajmi, ktoré sa od tohto času zverejnia len orgánu konajúcemu v prípade.

Musím trestný čin oznámiť ešte pred tým, ako získam podporu pre obeť?

Podali oznámenie o trestnom čine spáchanom na vašu ujmu nie je všeobecnou podmienkou oprávnenosti na službu podpory obetiam poskytovanú štátom; napriek tomu budete mať nárok na finančnú pomoc (náhradu, okamžitú finančnú pomoc) len v prípade, ak máte písomný doklad o začatí trestného konania.

Osobná ochrana v prípade, že som v nebezpečenstve

Osobnú ochranu môžete získať po začatí trestného konania. Ak sa nachádzate v ohrozujúcej situácii z dôvodu vašej účasti na trestnom konaní, môžete požiadať orgán konajúci vo veci, aby vám ako obeti alebo svedkovi ako aj členom vašej rodiny a príbuzným poskytol osobnú ochranu. Osobnú ochranu môže iniciovať vyšetrovací orgán konajúci vo veci, prokuratúra alebo súd a rozhodnutie prijme polícia, ktorá poskytne osobnú ochranu.

Ak máte byť vypočutý ako svedok a vaše svedectvo sa týka podstatných okolností mimoriadne závažného prípadu, môžete byť vyhlásený za osobitne chráneného, ak dôkazy očakávané z vášho svedectva nie je možné nahradiť a v prípade odhalenia vašej identity v súvislosti s vašou účasťou na trestnom konaní by mohol byť vážne ohrozený život, zdravie alebo osobná sloboda vás alebo vašich blízkych.

Vyšetrojúci sudca rozhodne o vyhlásení svedka za osobitne chráneného, ktorého môže navrhnúť prokuratúra, preto musíte iniciovať tento druh ochrany na prokuratúre. Ak ste vyhlásený za osobitne chráneného svedka, môže vás vypočúvať len vyšetrojúci sudca a nemôžete byť predvolaný na súdne konanie a s vaším menom, osobnými údajmi a bydliskom sa bude zaobchádzať dôverne a nebudú zverejnené obžalovanému ani jeho obhajcovi.

Môžete byť chránený aj v rámci osobitného programu ochrany. Ak ste sa zapojili do tohto programu, môžete byť predvolaný alebo upovedomený o procesných úkonoch alebo vám môžu byť zaslané dokumenty len prostredníctvom orgánu, ktorý je zodpovedný za ochranu a adresa tohto orgánu bude uvedená ako miesto vášho bydliska. Nikomu, ani orgánom nemožno poskytnúť kópie dokumentov, ktoré obsahujú informácie o vás, pokiaľ to nepovolil orgán zodpovedný za vašu ochranu. V takom prípade môžete odmietnuť poskytnúť svedectvo, ktoré poskytuje alebo naznačuje informácie o vašej novej identite alebo mieste bydliska.

Ak bol trestný čin, ktorý sa trestá odňatím slobody spáchaný na vašu ujmu, môžete navrhnúť súdu, aby nariadil obžalovanému zákaz priblíženia sa k vám na obdobie desiatich až šesťdesiatich dní.

Aké druhy ochrany sú k dispozícii? Kto mi môže poskytnúť ochranu?

Súd, prokurátor a vyšetrovací orgán počas trestného konania neustále skúmajú, či ste obeťou, ktorá potrebuje osobitnú ochranu na základe skutočností a okolností charakterizujúcich vašu osobnosť a životných podmienok, povahy alebo okolností trestného činu, o ktorých sa dá stanoviť, že majú osobitné potreby v priebehu trestného konania. V podstate v tomto prípade súd, prokuratúra alebo vyšetrovací orgán, ktorý vedie trestné konanie môže nariadiť opatrenia na poskytnutie vašej osobnej ochrany s podmienkou, že osobnú ochranu a program ochrany vymedzený v oddiele 7 poskytne polícia, pričom zákaz priblíženia môže vydať súd.

Môže niekto posúdiť môj prípad a zistiť, či mi zo strany páchatela hrozí ďalšie nebezpečenstvo?

Áno. Je to základnou funkciou súdu, prokuratúry a vyšetrovacieho orgánu predchádzať spáchaniu ďalších trestných činov zo strany páchatela. Tento cieľ sa realizuje pomocou donucovacích opatrení zameraných na obžalovaného a jeho osobné vlastnosti, ktoré zahŕňajú stratu alebo obmedzenie slobody obžalovaného (napr. zákaz priblíženia, zákaz vychádzania) a na druhej strane pomocou opatrení, ktoré zabezpečia vašu náležitú starostlivosť a ochranu, ktoré sú založené na osobitnom posúdení vašich záujmov ako obeť.

Môže niekto posúdiť môj prípad a zistiť, či mi hrozí ďalšie nebezpečenstvo zo strany systému trestnej justície (počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Áno. V rámci trestného konania sa musia procesné úkony zahŕňajúce vašu účasť ako svedka pripraviť a viesť prostredníctvom súdu, prokuratúry a vyšetrovacieho orgánu takým spôsobom, aby sa neoprávnene neopakovali a aby ste sa zbytočne nemuseli stretnúť s obžalovaným. Na tento účel sa na žiadosť alebo z úradnej moci môže napríklad vynechať konfrontácia s obžalovaným, obžalovaný môže opustiť súdnu sieň v čase vášho vypočúvania a môžete byť vypočúvaný prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov (dokonca aj s deformáciou čít vašej tváre alebo pozmenením hlasu).

Aká ochrana sa môže poskytnúť veľmi zraniteľným obetiam?

Ak ste sa stali obeťou, ktorá potrebuje osobitnú ochranu na základe skutočností a okolností charakterizujúcich vašu osobnosť a životné podmienky alebo povahu alebo okolností trestného činu, trestné konanie bude vedené s maximálnou starostlivosťou voči vám a akékoľvek procesné úkony, ktoré sa vás dotýkajú (so zohľadnením záujmov konania) sa pripravujú a vykonávajú tak, aby sa zohľadnili vaše potreby v čo najväčšej možnej miere.

Som maloletá osoba. Mám nejaké osobitné práva?

V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa prijatým valným zhromaždením OSN 20. novembra 1989 maďarský právny systém považuje za dieťa osobu, ktorá je mladšia ako 18 rokov.

V trestnom konaní, ktoré sa dotýka obetí, ktorými sú maloleté osoby je všeobecnou požiadavkou, aby orgány a justičné orgány zabezpečili plné uplatňovanie detských práv stanovených v medzinárodných dohovoroch, najmä zásady, aby sa pri rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých osôb venovala prvoradá pozornosť „najlepším záujmom dieťaťa“.

V trestnom konaní majú maloleté obeť dodatočné práva v porovnaní s dospelými osobami a poskytuje sa im dodatočná ochrana. Ak je obeť v čase začatia trestného konania mladšia ako 18 rokov, považuje sa za „**obeť s osobitnými potrebami**“ bez predloženia samostatnej žiadosti na tento účel.

Pre obeť s osobitnými potrebami platí všeobecné pravidlo, že procesné úkony sa musia pripraviť a vykonať s maximálnou starostlivosťou voči obeť a so zohľadnením jej potrieb v čo najväčšej možnej miere.

Obeť mladšie ako 18 rokov majú dodatočné osobitné práva v porovnaní s dospelými osobami:

1. Zrýchlené trestné konanie sa musí viesť pre trestné činy spáchané proti životu a zdraviu alebo zdraviu alebo sexuálnej slobode a pre sexuálne trestné činy, ako aj trestné činy proti záujmom detí a rodiny alebo násilné trestné činy voči iným osobám, ak sú záujmy dieťaťa odôvodnené, aby sa trestné konanie ukončilo čo najskôr. Zrýchlené trestné konania sú osobitne odôvodnené v prípadoch, keď bol výrazne ohrozený telesný, duševný alebo morálny vývoj obeť, alebo ak je obžalovaný zodpovedný za výchovu obeť, dozor nad ňou alebo starostlivosť o ňu v čase konania alebo inak žije v prostredí obeť.
2. Každé ústnej a písomnej komunikácii vedenej s obeťou by sa mala venovať dodatočná starostlivosť. Maloleté osoby musia byť informované o svojich právach a povinnostiach spôsobom, ktorý je vhodný pre ich vek a vyspelosť a ak je to potrebné, musí sa im poskytnúť osobitné objasnenie a vysvetlenie.
3. Poručník maloletej osoby musí byť informovaný o predvolaní a toto oznámenie sa musí doručiť spolu so žiadosťou o zabezpečenie účasti maloletej osoby na konaní.
4. Zákonný zástupca, obhajca a poručník maloletej osoby môžu byť prítomní na vyšetrovaní maloletej osoby ako svedka. Osoba sprevádzajúca svedka má nárok na rovnakú náhradu výdavkov ako má svedok.
5. Svedectvo maloletej osoby sa nesmie overiť pomocou inštrumentálneho vyšetrovania dôveryhodnosti (detektorom lži).
6. Ak zákon nepredpisuje povinnosť osobnej spolupráce, práva maloletej osoby môže vykonávať aj jej zákonný zástupca.
7. Vyšetrovanie je možné nariadiť prostredníctvom uzavretého komunikačného systému (videokonferencie). V tomto prípade sa obeť umiestni v samostatnej miestnosti a môže komunikovať s tými, ktorí sú prítomní v mieste súdneho konania cez zariadenie prenášajúce súčasne obraz a hlas (videokonferencia).
8. Súd môže z úradnej moci alebo na základe žiadosti vylúčiť verejnosť zo súdneho konania z dôvodu ochrany maloletej osoby zúčastnenej na konaní.
9. Ak prokurátor chce vypočúvať obeť s osobitnými potrebami ako svedka v trestnom konaní vedenom v dôsledku trestného činu spáchaného proti sexuálnej slobode a sexuálneho trestného činu alebo trestného činu proti osobe príbuzného, obeť môže vyšetrovať iba osoba rovnakého pohlavia za predpokladu, že to požaduje obeť a neovplyvní to nepriaznivo záujmy konania.

Obeť mladšie ako 14 rokov majú okrem uvedených práv dodatočné osobitné práva:

1. Obeť je možné vypočúť ako svedka, len ak dôkaz z očakávaného svedectva nie je možné nahradiť. Obeť sa zúčastní na konfrontácii, ak jej to nespôsobí úzkosť.
2. Predvolania a oznámenia o vyšetrovaní svedka sa musia doručiť prostredníctvom ich poručníka. Skutočnosť predvolania a oznámenia sa musia oznámiť zákonnému zástupcovi maloletej osoby.
3. Pred vznesením obvinenia vyšetrojúci sudca vypočuje maloletú osobu, ak existujú oprávnené dôvody domnievať sa, že vypočutie na verejnom pojednávaní by malo nepriaznivý vplyv na osobný rozvoj maloletej osoby. Vypočúvanie svedka vyšetrojúcim sudcom môže navrhnúť prokurátor prostredníctvom zákonného zástupcu, poručníka a advokáta konajúceho v mene svedka. Za predpokladu, že sú splnené podmienky ustanovené v zákone, prokurátor navrhne vypočúvanie maloletej osoby takýmto spôsobom. Obžalovaný a obhajca obžalovaného nemôžu byť prítomní na zasadnutí vedenom vyšetrojúcim sudcom.
4. Miesto konania vypočutia svedka je miestnosť osobitne navrhnutá na vypočúvanie maloletých osôb. Výnimky sú povolené len vo výnimočných prípadoch. Vypočutie sa môže uskutočniť aj prostredníctvom uzavretého komunikačného systému (videokonferencie).
5. Vypočutie svedka mladšieho ako 14 rokov sa musí zaznamenať prostredníctvom obrazového alebo zvukového záznamového zariadenia. V prípade maloletých osôb starších ako 14 rokov to je prípustné len pod podmienkou, že sa poskytne preddavok na trovy konania.
6. Maloletá osoba nemôže byť predvolaná na verejné vypočutie, ak ju vypočul vyšetrojúci sudca pred vznesením obvinenia.

7. Ak maloletú osobu nevypočul vyšetrojúci sudca pred vznesením obvinenia, ale jej vypočutie ako svedka bolo neskôr potrebné, maloletá osoba môže byť vypočutá iba mimo súdneho konania. V prípade, že maloletá osoba dosiahla vek 14 rokov v čase súdneho konania, môže byť vypočutá súdom aj v súdnom konaní v obzvlášť odôvodnenom prípade. Oznámenie obžalovanému a právnemu zástupcovi obžalovaného možno v oboch prípadoch vylúčiť.

Môj rodinný príslušník zomrel v dôsledku trestného činu. Aké sú moje práva?

Obete, ktoré zomreli buď pred alebo po začatí trestného konania môže na základe dohody alebo právnych predpisov nahradiť príbuzný v priamom rade, manžel/manželka, životný partner, brat alebo sestra, zákonný zástupca alebo závislá osoba, ktorá môže vykonávať práva obete.

V prípade viacerých osôb, ktoré sú na to oprávnené môžu dotknuté osoby určiť osobu, ktorá bude vykonávať práva obete. V prípade neexistencie takejto dohody môže vykonávať práva obete osoba, ktorá ako prvá konala v konaní.

Môj rodinný príslušník bol obeťou trestného činu. Aké sú moje práva?

Ak povinnosť osobnej spolupráce nie je predpísaná zákonom, práva obete môže vykonávať aj jej zákonný zástupca. Právny zástupca alebo plnoletý príbuzný môže konať ako zástupca na základe oprávnenia.

Ak navrhovateľ podá ústnu sťažnosť, plnoletá osoba určená sťažovateľom môže byť prítomná na vypočúvaní na účely poskytnutia jej podpory (vrátane jazykovej podpory) za predpokladu, že táto osoba nemá nepriaznivý vplyv na záujmy konania.

V prípade vyšetrovacích úkonov, pri ktorých je povinná vaša prítomnosť, alebo pri ktorých môžete byť prítomný, môže byť na vašej strane prítomný váš zástupca, obhajca a ak to nie je v rozpore so záujmami konania takisto plnoletá osoba, ktorú ste určili. Uvedené pravidlo sa vzťahuje na vypočutie obete a vyšetrovanie obete ako svedka.

V prípade smrti subsidiárneho súkromného žalobcu ho môže do 30 dní nahradiť príbuzný v priamom rade, manžel/manželka, životný partner, brat alebo sestra, zákonný zástupca alebo závislá osoba na základe dohody alebo právnych predpisov.

Môžem mať prístup k mediálnym službám? Za akých podmienok? Budem počas mediácie v bezpečí?

Hlavným cieľom mediálneho konania je zabezpečiť náhradu za následky trestného činu spôsobeného obžalovaným, spôsobom, ktorý je prijateľný aj pre obeť. V mediálnom konaní je preto potrebné vyvinúť úsilie na to, aby sa dospelo k dohode o náhrade škody medzi obžalovaným a obeťou.

Za predpokladu, že sú splnené zákonom stanovené podmienky, prokurátor, alebo ak je prípad na súde, sudca, môže odložiť konanie na maximálne šesť mesiacov a nariadiť mediáciu.

Mediáciu pre trestné konanie je možné nariadiť, ak sú splnené tieto podmienky:

- navrhol ju obžalovaný alebo obeť, alebo ak s mediáciou dobrovoľne súhlasili,
- trestné konanie sa začalo pre trestný čin spáchaný proti životu alebo zdraviu, ľudskej dôstojnosti a základným ľudským právam, dopravný priestupok alebo trestný čin proti majetku alebo právam duševného vlastníctva a za trestný čin je možné uložiť trest odňatia slobody do piatich rokov,
- podľa trestného zákona sa po úspešnom mediálnom konaní môže trestné konanie zastaviť alebo sa môže znížiť trest bez obmedzenia,
- podozrivý priznal svoju vinu predtým ako bol obvinený a súhlasil a je schopný poskytnúť náhradu prostriedkami a v rozsahu prijateľnými pre obeť,
- od trestného konania sa môže upustiť so zreteľom na povahu trestného činu, spôsob, akým bol spáchaný a osobných okolností obžalovaného, alebo ak existujú oprávnené dôvody na to, aby súd posúdil náhradu poskytnutú obžalovaným v rámci uloženia trestu.

obžalovaný môže navrhnúť nariadenie mediácie v akejkoľvek fáze konania. Mediálne konanie však možno nariadiť iba raz v prípade, takže ak sa mediálne konanie ukončí neúspešne z akéhokoľvek dôvodu, nemôže sa opakovať.

Mediátor vyškolený na tento účel a zamestnanec štátu je zodpovedný za riadne vedenie mediálneho konania. V mediálnom konaní sa môže obeť rozhodnúť pre stretnutie s obžalovaným výlučne v prítomnosti mediátora a v tejto súvislosti osoba mediátora poskytne dostatočné záruky pre osobnú bezpečnosť obete.

Kde sa môžem oboznámiť s právnym predpisom, v ktorom sú stanovené moje práva?

- zákon XIX z roku 1998 o trestnom konaní,

- zákona C z roku 2012 trestný zákonník,
- zákon LXIV z roku 1991 o vyhlásení dohovoru OSN o právach dieťaťa podpísaný v New Yorku 20. novembra 1989,
- zákon CXXXV z roku 2005 o podpore obetí trestných činov a odškodnení od štátu,
- zákon LXXX z roku 2003 o právnej pomoci,
- zákon LXXXV z roku 2001 o programe ochrany osôb zúčastňujúcich sa na trestnom konaní a podpornej jurisdikcii,
- zákon CXXIII z roku 2006 o mediačných opatreniach v trestných prípadoch,
- Nariadenie ministra vnútra č. 64/2015 z 12. decembra 2015 o úlohách polície v súvislosti s podporou obetí,
- nariadenie vlády č. 34/1999 z 26. februára 1999 o podmienkach nariaďovania a pravidiel vykonávania osobnej ochrany osôb zúčastňujúcich sa na trestnom konaní a členov orgánov konania,
- spoločné nariadenie ministra vnútra a ministra spravodlivosti č. 23/2003 z 24. júna 2003 o podrobných pravidlách vyšetrovania vedeného vyšetrovacími orgánmi pod ministrom vnútra a pravidlá zaznamenávania vyšetrovacích úkonov prostredníctvom iných prostriedkov, ako sú protokoly,
- Nariadenie ministerstva spravodlivosti č. 25/2016 z 23. decembra 2016 o náhrade vlastných výdavkov obžalovaného a obhajcu štátom a o výdavkoch a poplatkoch osôb zúčastňujúcich sa na trestnom konaní,
- nariadenie ministra spravodlivosti č. 14/2008 a vykonávací právny predpis z 27. júna 2008 o náhradách pre svedkov,
- spoločné nariadenie ministra spravodlivosti, ministra vnútra a ministra financií č. 21/2003 z 24. júna 2003 o preddavkoch na náklady trestného konania,
- nariadenie ministra vnútra č. 2/2013 z 31. januára 2013 o úlohách polície v súvislosti s podporou obetí.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.

Posledná aktualizácia: 10/10/2018

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako môžem trestný čin oznámiť?

Ktokoľvek môže oznámiť trestný čin.

Trestné činy sa vo všeobecnosti oznamujú prokurátorovi alebo vyšetrovaciemu orgánu:

- osobne (písomne alebo ústne) – ústne oznámenia zaznamená zástupca orgánu, ktorý sa vás opýta na prvky a okolnosti trestného činu spáchaného proti vám, totožnosť páchatel'a a všetky dôkazy, ktorými disponujete,
- telefonicky – polícia prevádzkuje aj bezplatnú horúcu linku s názvom „*Phone Witness*“, prostredníctvom ktorej môžu svedkovia a obe anonymne oznámiť trestné činy. Číslo bezplatnej horúcej linky je 003680555111 a funguje 24 hodín denne a je spojená s budapeštianskym policajným riaditeľstvom, ktoré prijíma oznámenia. Viac informácií o horúcej linke je k dispozícii v maďarskom jazyku na oficiálnom webovom sídle maďarskej polície na adrese <http://www.police.hu/en>,
- akýmikoľvek inými komunikačnými prostriedkami vrátane volania na číslo tiesňového volania EÚ: **112**

Oznámenia môžu prijať aj iné orgány alebo súdy, ktoré sú povinné ich zaslať vyšetrovaciemu orgánu. V prípade, že si oznámenie vyžaduje okamžitý zásah, musí byť prijaté.

Všetky podané oznámenia sa okamžite zaregistrujú.

Oznámenie môžete podať anonymne, čo znamená, že nie ste povinný predložiť vaše identifikačné alebo kontaktné údaje. Vaše oznámenie musí obsahovať podrobnosti o trestnom čine. Pre oznámenia trestných činov neexistuje žiadna osobitná forma požadovaná orgánmi.

Na oznámenie trestného činu neexistuje žiadna stanovená lehota, ale orgány odmietnu vaše oznámenie, ak sa uskutoční po uplynutí určitého obdobia. Toto obdobie (tzv. premičacia lehota) sa zvyčajne rovná maximálnemu obdobiu trestu pre daný trestný čin a je minimálne 5 rokov.

Pri niektorých trestných činoch môžete predložiť aj vlastný návrh, ktorý je vyhlásením, v ktorom výslovne požiadate o potrestanie páchatela a máte 30 dní na predloženie vlastného návrhu po tom, ako sa dozviete o totožnosti páchatela.

Ako môžem zistiť, ako sa daný prípad rieši?

Začatie vyšetrovania sa oznámi oznamovateľovi alebo obeti, ak oznámenie nepodala obeť, ale je známa.

Odmietnutie oznámenia sa musí oznámiť sťažovateľovi a občianskemu žalobcovi.

Súd rozhodne a oznámi vám:

- zamietnutie vášho oznámenia stať sa subsidiárnym súkromným žalobcom,
- ukončenie konania, ak vyšetrovanie nariadené na základe vášho oznámenia, ktoré ste podali ako súkromný žalobca bolo neúspešné.

Počas vyšetrovania vás polícia alebo prokurátor môžu informovať o:

- vyšetrovacích úkonoch,
- ustanovení znalca v prípade,
- vydání zákazu priblíženia proti páchatelovi.

Ako obeť trestného činu máte k dispozícii viacero výsad, ktoré vám umožnia získať informácie o vyšetrovaní:

- môžete byť prítomný (aj keď vaša prítomnosť nie je povinná) pri vypočúvaní znalcov, obhliadke miesta alebo predmetu činu, dôkazných experimentov a identifikačných zhromaždeniach a mali by sa vám oznámiť tieto úkony, ale od takéhoto oznámenia možno upustiť, ak je to odôvodnené naliehavosťou vyšetrovacieho úkonu a od oznámenia sa musí upustiť, ak nie je možné inak zabezpečiť ochranu osoby zúčastnenej na konaní,
- môžete nahliadnuť do zápisnice zo všetkých vyšetrovacích úkonov, pri ktorých môžete byť prítomný a do iných spisov je možné nahliadnuť iba vtedy, ak to nie je v rozpore so záujmami skúmania,
- v prípade vyšetrovacích úkonov, pri ktorých je povinná vaša prítomnosť, alebo pri ktorých môžete byť prítomný, môže byť na vašej strane prítomný váš zástupca, obhajca a ak to nie je v rozpore so záujmami konania tak aj plnoletá osoba, ktorú ste určili; v prípade, ak ste vypočúvaný ako svedok, okrem advokáta, ktorý zastupuje vaše záujmy môže byť na vašej strane prítomná plnoletá osoba, ktorú ste určili,
- na základe vašej žiadosti v súvislosti s trestným činom, ktorý sa vás týka, máte právo byť oboznámený o:
 - prepustení alebo úteku obžalovaného z vyšetrovacej väzby,
 - podmienčnom prepustení alebo prepustení alebo úteku, ako aj o prerušení výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenej na trest odňatia slobody,
 - prepustení alebo úteku osoby zadržanej v zaisťovacej väzbe, ako aj o prerušení výkonu zaisťovacej väzby,
 - prepustení alebo úteku osoby z dočasnej nútenej liečby,
 - prepustení, opustení bez povolenia a adaptačnom odchode osoby z nútenej liečby,
 - v prípade vzdelávania mladistvých páchatelov o dočasnom alebo trvalom prepustení, opustení inštitúcie bez povolenia a prerušení vzdelávania mladistvých páchatelov,
- môžete získať kópie znaleckých posudkov a spisov o vyšetrovacích úkonoch, na ktorých sa môžete oprávnené zúčastniť; iné kópie je možné získať iba vtedy, ak to nie je v rozpore so záujmami vyšetrovania a až potom, čo ste svedčili ako svedok; hneď ako sa konanie skončí, môžete na požiadanie získať kópie všetkých spisov vytvorených policiou alebo prokurátorom,
- po skončení vyšetrovania môžete nahliadnuť do spisov, predložiť požiadavky a vnieść pripomienky.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

Áno.

V trestnom konaní štát v rámci právnej pomoci poskytuje túto pomoc:

- osobné oslobodenie od platenia trov pre subsidiárneho súkromného žalobcu,
- zastupovanie prostredníctvom súdneho opatrovníka pre poškodené strany, súkromných žalobcov, súkromných strán a iných zainteresovaných strán, ako aj pre subsidiárnych súkromných žalobcov.

Na takúto pomoc máte nárok, ak sa považujete za osobu, ktorá to potrebuje v súlade s ustanoveniami zákona o právnej pomoci, ale právo na zastúpenie prostredníctvom súdneho opatrovníka sa priznáva iba obetiam, súkromným žalobcom a ďalším zainteresovaným osobám, ktoré to potrebujú, ak z dôvodu zložitosti prípadu, pre ich nedostatočné právne znalosti alebo iné osobné okolnosti by nemohli účinne uplatniť svoje procesné práva, ak by konali osobne.

Žiadosti o poskytnutie pomoci sa môžu predložiť službe právnej pomoci prostredníctvom vyplneného formulára určeného na tento účel v jednej kópii, pričom žiadatelia musia priložiť dokumenty a/alebo úradné osvedčenia poskytujúce dôkaz o oprávnenosti na poskytnutie pomoci alebo musia predložiť úradný preukaz preukazujúci ich oprávnenosť na poskytnutie pomoci.

Žiadosti o poskytnutie pomoci je možné predložiť službe právnej pomoci najneskôr počas súdneho konania v trestnom konaní pred zasadnutím súdu, na ktorom súd prijme konečné rozhodnutie.

Pokiaľ vám služba právnej pomoci umožňuje využívať právnu pomoc, môžete si vybrať poskytovateľa právnej pomoci z registra, ktorý je na tento účel určený.

Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?

Áno.

Ak sa zúčastníte na konaní ako obeť, súkromný žalobca, subsidiárny súkromný žalobca alebo občiansky žalobca, preplatia sa vám tieto výdavky, ktoré vznikli vám alebo vašim zástupcom:

- cestovné výdavky a výdavky na ubytovanie,
- náklady na stanovisko znalca, ktorého ste prizvali so súhlasom prokuratúry/súdu,
- výdavky na úplný alebo čiastočný obrazový alebo zvukový záznam z konania/stenografie,
- výdavky na jednu kópiu spisu,
- výdavky na komunikáciu (za telefón, fax, poštu, iné),
- odmena zástupcovi.

Vaše vlastné výdavky a výdavky vašich zástupcov, ako aj odmenu zástupcovi uhrádzate vopred bez ohľadu na vaše postavenie v konaní.

Výdavky, ktoré vznikli v dôsledku vašej účasti na konaní ako svedka (cestovné výdavky, výdavky na ubytovanie, výdavky na stravu, výdavky súvisiace s čerpaním pracovného voľna) sa vám preplatia na základe vašej žiadosti.

Cestovné výdavky: výdavky skutočne vzniknuté v súvislosti s cestou z miesta bydliska svedka na miesto výsluchu a na spätnú cestu.

Výdavky na ubytovanie: ak sa vypočutie svedka začalo v čase, keď by sa cesta z miesta bydliska do miesta vypočutia začala v nočných hodinách, výdavky na ubytovanie svedka v komerčnom ubytovacom zariadení alebo v rodinnom stredisku sa preplatia.

Výdavky na stravu: výdavky na stravu sa vyplatia svedkovi, ak má nárok na náhradu výdavkov na ubytovanie, alebo ak po celý čas trvania cesty z miesta bydliska do miesta konania výsluchu a spätného cesty a vypočutia sa presiahne čas 6 hodín v rámci jedného dňa.

Výdavky v súvislosti s čerpaním pracovného voľna: svedok, ktorý nemá nárok na zaplatenie obdobia neprítomnosti za čas, keď si vzal pracovné voľno na výsluch, má nárok na náhradu vo výške 1,5 % z minimálnej penzie za hodinu počas obdobia, keď čerpal pracovné voľno vrátane obdobia stráveného cestovaním.

Svedok, ktorý bol prítomný na znaleckom dokazovaní musí zaslať podporné dôkazy pre výdavky orgánu alebo súdu, ktorý nariadil znalecké dokazovanie, ktorý určí výšku náhrady po doručení znaleckého posudku.

Ak si uplatňujete občianskoprávny nárok ako občiansky žalobca, súd nariadi obžalovanému zaplatiť vaše vlastné výdavky a vlastné výdavky a odmenu vášho zástupcu v prípade, ak súd uznesením vyhovie vášmu občianskoprávnemu nároku. V prípade, že súd vyhovie nároku čiastočne, obžalovaný bude povinný zaplatiť pomernú časť nákladov.

Ak ste subsidiárny súkromný žalobca, súd nariadi obžalovanému, aby uhradil vaše vlastné výdavky a vlastné výdavky a odmenu vášho zástupcu, ak je obžaloba zastúpená subsidiárnym súkromným žalobcom a súd uzná obžalovaného za vinného.

Môžem podať opravný prostriedok, ak je môj prípad uzavretý ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Obecť môže podať opravný prostriedok v prípade stanovenom v zákone, ak vyšetrovací orgán alebo prokuratúra zamietli oznámenie alebo ukončili vyšetrovanie. V prípade zamietnutia oznámenia môže obeť požiadať o vyšetrovanie, len ak podala oznámenie.

Námietku proti rozhodnutiu o zamietnutí oznámenia alebo rozhodnutia o ukončení vyšetrovania možno podať do ôsmich dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Ak vyšetrovací orgán alebo prokuratúra prijatím rozhodnutia nepodporí námietku, musí ju predložiť prokurátorovi, ktorý je oprávnený námietku posúdiť. Rozhodnutie prokurátora o námietke nepodlieha ďalším právnym prostriedkom nápravy.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Po oznámení obžaloby súd stanoví dátum súdneho konania a zabezpečí súdne konanie, ako aj predvolania a oznámenia. Osoby, ktorých prítomnosť na súdnom konaní je povinná sa predvolávajú, aby sa zúčastnili konania a tým, ktorých účasť povoľujú právne predpisy sa zašle oznámenie.

O poradí dôkazných úkonov v súdnom konaní rozhoduje súd. Dôkazné konanie začína vypočúvaním obžalovaného a prvá spomedzi svedkov sa zvyčajne vypočuje obeť. Počas vypočúvania svedka nemôžu byť prítomní žiadni iní svedkovia, ktorí ešte neboli vypočutí. V prípade výsluchu obete ako svedka je však z tohto pravidla povolená výnimka. Zákonný zástupca obete môže byť prítomný počas celého súdneho konania, takže obeť môže byť informovaná o dokazovaní, ktoré sa vykonalo v jej neprítomnosti prostredníctvom zákonného zástupcu.

Aká je moja oficiálna úloha v súdnom systéme? Môžem napríklad byť alebo sa môžem rozhodnúť byť: obeťou, svedkom, poškodeným alebo súkromným žalobcom?

Obecť sa môže zúčastniť trestného konania z hľadiska procesného práva v štyroch rolách ako:

- svedok: osoba, ktorá môže mať vedomosť o skutočnosti, ktorú treba preukázať,
- poškodený: obeť, ktorá si uplatňuje občianskoprávny nárok (najčastejšie nárok na náhradu škody) v trestnom konaní,
- súkromný žalobca: v prípade niektorých trestných činov stanovených v zákone môže obeť sama zastupovať obžalobu ako súkromný žalobca,
- subsidiárny súkromný žalobca: v prípade niektorých trestných činov stanovených v zákone, ktoré inak podliehajú prokuratúre, môže obeť zastupovať prokurátora.

Ak sa to považuje za nevyhnutné pre dokazovacie konanie, obeť je povinná podať svedectvo alebo prispieť ku konaniu aj iným spôsobom v prípadoch a spôsobmi, ktoré sú stanovené v zákone. Naproti tomu rozhodnutie, či obeť bude konať ako občiansky účastník, súkromný žalobca alebo subsidiárny súkromný žalobca prináleží len samotnej obeti.

Aké sú potom moje práva a povinnosti?

V každom štádiu trestného konania má **obeť** nárok:

1. byť prítomná pri procesných úkonoch a nahliadnuť do dokumentov, ktoré sa jej dotýkajú v priebehu konania (pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak);
2. podať návrhy a námietky v akomkoľvek štádiu konania;
3. prijímať informácie od súdu, prokurátora a vyšetrovacieho orgánu týkajúce sa jej práv a povinností v priebehu trestného konania;
4. podať právny prostriedok nápravy v prípadoch stanovených v zákone;
5. byť informovaná na základe svojej požiadavky v súvislosti s trestným činom, ktorý sa jej týka, o prepustení alebo úteku zadržaného obžalovaného alebo obžalovaného odsúdeného na trest odňatia slobody alebo v nútenej liečbe.

Ak to vyšetrovací orgán, obžaloba alebo súd považujú za nevyhnutné pre dokazovacie konanie, obeť je povinná podať svedectvo alebo prispieť ku konaniu aj inými spôsobmi v prípadoch a prostriedkami vymedzenými v zákone. To v prvom rade znamená

splnenie povinnosti svedčiť, pričom výnimkou sú prípady, keď sa obeť nemôže vôbec vypočúť ako svedok (napr. povinnosť advokáta zachovávať mlčanlivosť, vedomosť o tajomstve ako duchovný) a prípady, keď obeť môže odmietnuť svedčiť (napr. príbuzný obžalovaného alebo obeť, ktorí by sa sami inkriminovali alebo inkriminovali svojich príbuzných).

Obeť sa môže zúčastniť trestného konania ako **občiansky účastník** a už v čase oznámenia trestného činu môže uviesť, že chce uplatniť občianskoprávny nárok (zvyčajne nárok na náhradu škody). Uplatnenie občianskoprávných nárokov je oslobodené od poplatkov. V tomto prípade súd rozhodne o trestnej zodpovednosti obžalovaného a o občianskoprávnom nároku v rámci jedného trestného konania, čo má tú výhodu pre občianskeho účastníka, že nemusí začať osobitné občianskoprávne konanie. V priebehu trestného konania môže občiansky účastník podať návrh na zabavenie majetku obžalovaného, ak existujú oprávnené dôvody domnievať sa, že uspokojenie nároku bude zmarené.

V prípade trestných činov vymedzených v zákone (útok, narušenie súkromia, porušenie listového tajomstva, urážka na cti, ohováranie a neúctivosť) môže obeť konať ako **súkromný žalobca**. V prípade uvedených trestných činov musí obeť podať trestné oznámenie do 30 dní odo dňa, kedy sa obeť dozvedela totožnosť páchatela. V oznámení musí obeť uviesť akýkoľvek dôkaz o trestnom čine a musí výslovne vyhlásiť, či požaduje potrestanie obžalovaného.

Trestný čin je možné oznámiť súdu písomne alebo ústne. Súd nariadi vyšetrovanie, ak totožnosť obžalovaného, osobné údaje alebo miesto bydliska obžalovaného nie sú známe, alebo ak je potrebné určiť polohu dôkazných prostriedkov. Súd ukončí konanie, ak v priebehu vyšetrovania nie je možné určiť totožnosť páchatela.

Súd určí osobné vypočutie, na ktorom sa bude snažiť o zmierenie obeť s obžalovaným. Ak je pokus o zmierenie neúspešný, súd ukončí konanie; inak bude konanie pokračovať na verejnom procese.

Ak obeť stiahne alebo zruší obvinenie, konanie sa ukončí. Podobné dôsledky sa uplatňujú aj vtedy, ak sa obeť nezúčastní na osobnom vypočúvaní alebo súdnom konaní a vopred neposkytne opodstatnené ospravedlnenie, alebo ak obeť nemohla byť predvolaná, pretože neoznámila zmenu adresy.

Súkromný žalobca má plné právo na zastupovanie obžaloby vrátane práv, ktoré sa môžu vykonávať v priebehu konania a právo na právny prostriedok nápravy proti rozhodnutiam súdov.

Po vyčerpaní možností pre právny prostriedok nápravy, ktoré sú k dispozícii v priebehu vyšetrovania, môže v niektorých prípadoch obeť konať ako **subsidiárny súkromný žalobca** a vystupovať v takýchto prípadoch na súde sama. Okrem iných prípadov môžete konať ako subsidiárny súkromný žalobca v prípade zamietnutia trestného oznámenia alebo ukončenia vyšetrovania z dôvodu, že konanie nebolo trestným činom, alebo ak existujú dôvody na vylúčenie trestnosti (napr. donútenie a nátlak, pochybenie, oprávnená sebaobrana alebo bezprostredné nebezpečenstvo). Ak je v konkrétnom prípade možné konať ako subsidiárny súkromný žalobca podľa zákona, prokurátor, ktorý rozhoduje o námietke o tom osobitne informuje obeť.

V prípade zamietnutia námietky v dôsledku zamietnutia oznámenia alebo ukončenia vyšetrovania bude môcť obeť preskúmať dokumenty týkajúce sa trestného činu spáchaného proti obeť v úradných priestoroch prokuratúry. Obeť, ktorá koná ako subsidiárny súkromný žalobca môže predložiť návrh na trestné stíhanie prokuratúre prvého stupňa, aby konala v prípade do 60 dní od zamietnutia jej námietky. Právne zastúpenie (advokátom) subsidiárneho súkromného žalobcu je povinné. O prijateľnosti návrhu na trestné stíhanie rozhoduje súd.

Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Za akých podmienok?

Obeť má právo na vypočutie v priebehu trestného konania. V súlade s ustanoveniami zákona je obeť nie len povinná, ale aj oprávnená spolupracovať v rámci dokazovacieho konania na základe svojho vlastného uváženia. Obeť môže svedčiť a môže takisto predložiť dôkazy inými spôsobmi (napr. poskytnutím listinného dôkazu orgánu). Obeť môže podať návrhy a námietky v akejkoľvek štádiu konania. Vo všeobecnosti sa ako prvá spomedzi svedkov vypočuje obeť.

Po tom, čo prokurátor vystúpi za obžalobu môže obeť uviesť, či žiada o stanovenie trestnej zodpovednosti a potrestania obžalovaného. Občianskoprávny účastník môže urobiť vyhlásenie v súvislosti s občianskoprávnym nárokom, ktorý sa má uplatniť.

Áké informácie mi budú poskytnuté počas súdneho konania?

Pred súdnym konaním sa môže svedok predvolaný na súdne konanie obrátiť na súdneho podporovateľa pre svedka, aby získal náležité informácie. Súdnym podporovateľom pre svedka je súdny správca, ktorý poskytuje svedkovi informácie o podaní svedectva a uľahčuje potrebnú účasť. Podpora svedka nezahŕňa informácie o prípade a nemôže ovplyvňovať svedka.

V trestnom konaní má obeť právo dostať informácie o svojich právach a povinnostiach a o prípade a pokiaľ zákon nestanovuje inak, má právo byť prítomná pri procesných úkonoch a nahliadnuť do dokumentov týkajúcich sa trestného činu spáchaného voči nej a dostať kópie po ukončení vyšetrovania.

Obeť musí byť informovaná o obžalobe a musí sa jej oznámiť akékoľvek rozhodnutie, ktoré sa jej týka, ako aj konečné rozhodnutie.

Budem môcť získať prístup k súdnym spisom?

Obeť je oprávnená nahliadnuť do dokumentov týkajúcich sa trestného činu spáchaného proti nej a získať kópie kedykoľvek po ukončení vyšetrovania.

Súd musí zabezpečiť právo na nahliadnutie do dokumentov takým spôsobom, aby sa predišlo zbytočnému zverejneniu osobných údajov. Vydanie kópií dokumentov však môže byť obmedzené len z dôvodu ľudskej dôstojnosti, osobnostných práv a práva na úctu.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.

Posledná aktualizácia: 10/10/2018

3 - Moje práva po skončení súdneho konania

Môžem sa odvolať proti rozhodnutiu súdu?

Obeť sa môže odvolať proti rozhodnutiu, aj keď je subsidiárny súkromný žalobca, súkromný žalobca alebo občiansky účastník alebo v prípade, keď rozhodnutie obsahuje ustanovenia umožňujúce odvolanie. Občiansky účastník môže podať odvolanie proti ustanoveniu v jeho podstate, ktorým sa prisudzuje občianskoprávny nárok. Ak rozhodnutie obsahuje akékoľvek ustanovenie týkajúce sa obete, obeť sa môže proti takýmto ustanoveniam odvolať.

Aké sú moje práva po odsúdení páchateľa?

Ak bolo podané odvolanie proti trestu na prvom alebo druhom stupni, obeť je oprávnená zúčastniť sa na súdnom konaní a verejnom zasadnutí vedenom súdom druhého alebo tretieho stupňa, získať prístup k dokumentom predloženým v priebehu konania, podať návrhy a námietky a obrátiť sa na súd po záverečnej reči prokurátora.

Mám po skončení súdneho konania nárok na podporu alebo ochranu? Na aké dlhé obdobie?

Odpoveď na túto otázku v rozsahu v akom sa týka podpory obete patrí do kompetencií zástupcu štátneho sekretariátu pre spravodlivosť a legislatívu v oblasti súkromného práva ministerstva spravodlivosti a zástupcu štátneho tajomníka pre správu metodiky spravodlivosti ministerstva spravodlivosti, zatiaľ čo ochrana obete, patrí do zodpovednosti ministerstva vnútra.

Aké informácie mi budú poskytnuté, ak je páchateľ odsúdený?

Rozsudok, z ktorého sa obeť môže dozvedieť o obsahu trestu a to povahu, druh, rozsah a obsah trestu alebo opatrení uložených proti obžalovanému musí súd doručiť obeti.

Budem informovaný o tom, keď bude páchateľ prepustený (vrátane predčasného alebo podmieneného prepustenia) alebo unikne z väzenia?

Obeť alebo v prípade jej smrti osoba, ktorá vykonáva jej práva je na základe žiadosti oprávnená byť informovaná v súvislosti s trestným činom týkajúcim sa obete o:

- a) prepustení alebo úteku obžalovaného z vyšetrovacej väzby;
- b) podmienčanom prepustení alebo prepustení alebo úteku, ako aj o prerušení výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenej na trest odňatia slobody;
- c) prepustení alebo úteku osoby zadržanej v zaisťovacej väzbe, ako aj o prerušení výkonu zaisťovacej väzby;
- d) prepustení alebo úteku osoby dočasnej nútenej liečby;

e) prepustení, opustení bez povolenia a adaptačnom opustení osoby z nútenej liečby a

f) v prípade vzdelávania pre mladistvých páchatel'ov o dočasnóm alebo trvalom prepustení, opustení inštitúcie bez povolenia a prerušenie vzdelávania mladistvých páchatel'ov.

Budem sa podieľať na rozhodnutí o podmienčnom prepustení alebo podmienenom treste? Môžem napríklad predniesť vyhlásenie alebo podať odvolanie?

Posledný deň uväznenia určí väzenské zariadenie a v ten deň zabezpečí prepustenie odsúdeného. Ak väzenské zariadenie podá návrh na podmienčné prepustenie odsúdeného, trestný sudca vykoná vypočutie, o ktorom obeť nebude informovaná a na ktorom sa nemôže zúčastniť. Obeť nemôže urobiť vyhlásenie a nemôže sa odvolať proti rozhodnutiu súdu vo veci podmienčného prepustenia.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.

Posledná aktualizácia: 10/10/2018

4 - Náhrada škody

Aký je postup na uplatnenie nároku na náhradu škody od páchatel'a? (napr. súdne konanie, občianskoprávny nárok, adhézne konanie)

Predovšetkým v rámci trestného konania môže obeť ako občiansky žalobca uplatniť svoj nárok na náhradu škody, ktorá vznikla v dôsledku konania, ktoré je predmetom obvinenia. V tomto prípade sa konanie vedené ako súčasť trestného konania na uplatnenie občianskoprávneho nároku nazýva adhézne konanie. Občianskoprávne nároky je možné uplatniť aj prostredníctvom iných právnych prostriedkov. Skutočnosť, že obeť nekonala ako občiansky žalobca nevylučuje možnosť uplatnenia nároku. Za podmienok stanovených v občianskom súdnom poriadku môže občianskoprávny nárok uplatniť namiesto obeť aj prokurátor.

Súd uložil páchatel'ovi, aby mi vyplatil náhradu škody. Ako môžem zaistiť, aby páchatel' skutočne zaplatil?

Exekučné konanie sa môže začať do 30 dní od nesplnenia povinností stanovených súdom. V tejto súvislosti vydá súd exekučný titul na základe časti rozhodnutia v trestnom konaní, ktoré sa týka občianskoprávneho nároku.

Ak páchatel' nezaplatí, môže mi štát vyplatiť preddavok? Za akých podmienok?

Štát vám nemôže zaplatiť preddavok. Avšak, ak bol úmyselný násilný trestný čin spáchaný voči vám a v dôsledku toho ste utrpeli fyzické zranenie a došlo k poškodeniu vášho zdravia, môžete dostať odškodnenie od štátu. Náhrada poskytnutá štátom je nezávislá od občianskoprávneho nároku, ale v prípade, že strata alebo poškodenie bolo kompenzované z iných zdrojov (napr. zo strany súdu alebo poisťovateľa) do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci vášho návrhu o náhradu škody, bude povinný vrátiť náhradu vyplatenú štátom.

Mám nárok na náhradu škody od štátu?

Máte nárok na štátom poskytnutú náhradu v prípade, že bol proti vám spáchaný úmyselný násilný trestný čin, v dôsledku ktorého došlo k vážnemu poškodeniu vašej fyzickej integrity a zdravia.

Môžete mať takisto nárok na štátom poskytnutú náhradu, ak ste blízky príbuzný alebo závislý od takejto obeť, alebo ak ste zaplatili za pohreb zosnulej obeť.

Oprávnené môžu byť iba obeť, ktoré na základe svojej finančnej situácie alebo iných podmienok stanovených zákonom potrebujú štátom poskytnutú náhradu.

Vašu žiadosť o štátom poskytnutú náhradu môžete podať akejkoľvek službe na podporu obeť (okresný vládny úrad). Pri rozhodovaní o vašej žiadosti bude orgán skúmať príčinnú súvislosť medzi výškou škody a trestným činom.

Žiadosti o náhradu škody sa môžu zvyčajne predložiť do 3 mesiacov odo dňa spáchania trestného činu a maximálna výška náhrady v roku 2017 je 1 599 105 HUF.

Mám nárok na náhradu škody, ak páchatel' nie je odsúdený?

Ak sa vaše trestné oznámenie zamietne, vyšetrovanie sa ukončí alebo obžalovaný sa oslobodí spod obvinení z dôvodov výslovne ustanovených v zákone (menovite: nepľnoletosť, závažná duševná nespôsobilosť, donútenie alebo nátlak, omyl, oprávnená sebaobrana, krajná núdza alebo príkaz nadriadeného), budete mať nárok na odškodnenie od štátu.

Náhrada poskytnutá štátom je nezávislá od občianskoprávneho nároku, ale v prípade, že strata alebo poškodenie bolo kompenzované z iných zdrojov (napr. zo strany súdu alebo poisťovateľa) do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci vášho návrhu o náhradu škody, bude povinný vrátiť náhradu vyplatenú štátom.

Ak budete uplatňovať svoje občianske práva mimo trestného konania, potom sa záležitosti trestnej zodpovednosti a náhrada škody od seba oddelia, to znamená, že dve konania môžu mať za následok rozsudky s rôznymi obsahmi.

Mám v čase, keď očakávam rozhodnutie o mojej žiadosti o náhradu škody, nárok na platbu v prípade naliehavej potreby?

Ako obeť trestného činu alebo prečinu môžete byť oprávnený na výplatu okamžitej finančnej pomoci na účely odstránenia krízovej situácie spôsobenej počas veľmi krátkeho obdobia v dôsledku trestného činu alebo prečinu. Vašu žiadosť môžete podať službe na podporu obetí (na okresný úrad vlády) a podmienkou získania náhrady je podanie trestného oznámenia na políciu. O vyplatení okamžitej finančnej pomoci sa rozhoduje na základe zásady rovnosti a môže sa poskytnúť obetiam bez posúdenia, či ju potrebujú. Avšak v priebehu konania treba preskúmať, či osobná situácia obete vyplývajúca z trestného činu oprávňuje tento druh finančnej pomoci. Okamžitá finančná pomoc nie je náhrada a nie je určená nahradiť alebo zmierniť škodu spôsobenú trestným činom. Môže sa poskytnúť na pokrytie výdavkov na výživu, bývanie, cestovanie, oblečenie, zdravotnú starostlivosť a výdavky na pohreb obete. Výška okamžitej finančnej pomoci sa určí na základe situácie obete vyplývajúce z trestného činu a obdobia, počas ktorého obeť nie je schopná sama vyriešiť svoje finančné problémy. Maximálna výška pomoci v roku 2017 je 106 607 HUF.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.

Posledná aktualizácia: 10/10/2018

5 - Moje práva na podporu a pomoc

Som obeťou trestného činu: na koho sa môžem obrátiť so žiadosťou o podporu a pomoc?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete to oznámiť na najbližšej policajnej stanici alebo zavolaním na čísla tiesňového volania 107 alebo 112.

Zamestnanci štátnej služby na podporu obetí a služby právnej pomoci vám môžu pomôcť na najbližšom okresnom vládnom úrade. Zamestnanci bezplatnej telefónnej linky na podporu obetí (*Áldozatsegítő Vonal*) (+36-80-225-225) vám v Maďarsku poskytnú okamžitú pomoc prostredníctvom telefónu 24 hodín denne.

Národná krízová telefónna informačná služba (*Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat, OKIT*, http://www.ncssz.hu/national-institute-for-family_youth-and-population-policy) poskytuje pomoc osobitne pre obeť domáceho násillia, medzi príbuznými, zneužívania detí, ako aj prostitúcie a obchodovania s ľuďmi prostredníctvom telefónneho čísla +36-80-205-520.

Horúca linka podpory pre obeť

- Polícia: **107**
- Všeobecné číslo tiesňového volania: **112**
- *Phone Witness (Telefontanú): +36-80-555-111* (prostredníctvom ktorého môžete oznámiť trestné činy anonymne)

- Linka na podporu obetí (*Áldozatsegítő Vonal*): **+36-80-225-225** (bezplatné telefónne číslo, na ktoré je možné volať v Maďarsku 24 hodín denne)
- Národná krízová telefónna informačná služba (*Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat*) **+36-80-205-520**
- Združenie pre práva žien MVO NANE (*Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület*):
 - + 36-80-505-101 (linka pomoci pre zneužívané ženy a deti; je možné volať bezplatne aj prostredníctvom mobilného telefónu v pondelok, utorok, štvrtok a piatok medzi 18.00 a 22.00 hod.)
 - + 36-40-603-006 (pre obeť sexuálneho násillia je možné volať v piatok od 10.00 do 14.00 hod. v miestnych tarifách)
- Patentová asociácia (*Patent Egyesület*): + 36-70-25-25-254 (bezplatná služba právnej pomoci v základných právnych a psychologických záležitostiach pre ženy žijúce v zneužívajúcom vzťahu, na ktoré je možné zavolať v stredu od 16.00 do 18.00 hod.)

Je podpora pre obeť bezplatná?

Postupy v súvislosti s podporou obetí sú prístupné bez poplatkov a sú bezplatné. Ak nehovoríte po maďarsky alebo potrebujete tlmočníka posunkového jazyka kvôli poruchám súvisiacim s komunikáciou, náklady na preklad a tlmočenie znáša štát.

Aké druhy podpory mi môžu poskytnúť štátne služby alebo príslušné orgány?

Služba na podporu obetí (*Áldozatsegítő Szolgálat*) môže

- vás informovať o vašich právach, povinnostiach a možnostiach,
- poskytnúť informácie o službách sociálnej starostlivosti, službách zdravotnej starostlivosti a dávkach zdravotného poistenia,
- poskytnúť okamžitú finančnú pomoc (do 5 dní od dátumu spáchania súvisiaceho trestného činu),
- poskytnúť emocionálnu podporu (vrátane psychologickkej pomoci, ak je to potrebné),
- poskytnúť právne poradenstvo a praktickú pomoc v jednoduchých prípadoch,
- potvrdiť váš status obeť,
- okrem uvedeného môžu vážne zranené osoby a príbuzní smrteľných obetí násilných trestných činov požiadať o odškodnenie štátom.

Národná krízová telefónna informačná služba (*Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat*) môže

- poskytnúť okamžitú pomoc občanom (najmä ženám a deťom), ktorí sú v závažných krízových situáciách v dôsledku zneužívania,
- zabezpečiť okamžité ubytovanie v bezpečných prístreškoch pre osoby v núdzi po konzultácii. Ubytovanie sa zabezpečí v krízových domoch, kde je ubytovanie zabezpečené na 30 dní, ale v odôvodnených prípadoch sa môže predĺžiť o ďalších 30 dní. Ubytovanie sa poskytuje bezplatne a ako súčasť poskytnutej starostlivosti odborníci krízového domu pomôžu nájsť bezpečné a dlhodobé riešenie problému a sú takisto v kontakte s rodinným asistentom príslušnej služby rodinnej podpory a starostlivosti o deti.

Služba právnej pomoci (*Jogi Segítségnyújtó Szolgálat*)

- poskytuje právne poradenstvo v prípadoch, keď je skutkový stav pomerne jednoduchý,
 - a keď sú splnené zákonom vymedzené podmienky, služba
1. poskytuje mimosúdne služby (poradenstvo, úpravu dokumentov) zdarma alebo za výhodných podmienok;
 2. zabezpečuje zastúpenie prostredníctvom súdneho opatrovníka v súdnom konaní a v predsúdnej časti (keď prípad vyšetruje vyšetrovací orgán alebo prokurátor) trestného konania. Ak je prípustné zastúpenie prostredníctvom súdneho opatrovníka, skutočnú právnu službu poskytnú advokáti a advokátske kancelárie, ktoré sú v zmluvnom vzťahu so službou právnej pomoci.

Aké druhy podpory mi môžu poskytnúť mimovládne organizácie?

V prvom rade sa môžete spoľahnúť na tieto mimovládne organizácie:

Charitatívne združenie bieleho prsteňa (*Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület*)

- osobná starostlivosť po spáchaní trestného činu,

- bezplatná právna pomoc,
- bezplatná mediácia,
- psychologická pomoc,
- finančná podpora pre tých, ktorí sú v núdzi (iba v prípade, ak sa trestný čin oznámi na polícii),
- pomoc pri konaní iných orgánov,
- sprostredkovanie podpory poskytovanej inými organizáciami a inštitúciami.

Združenie pre práva žien MVO NANE (*Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület*):

- poskytnutie informácií,
- okamžitá praktická pomoc pre tých, ktorí sú v kríze (napr. umiestnenie v útulkoch pre ženy, upozornenie orgánov, poradenstvo o krokoch a možnostiach),
- skupinové sedenia,
- právna pomoc (prostredníctvom právneho poradenstva v prípade potreby).

Ambulancia MVO ESZTER (*ESZTER Alapítvány és Ambulancia*):

- psychologická pomoc,
- právna pomoc.

Patentová asociácia (*Patent Egyesület*):

- informácie a poradenstvo,
- zabezpečenie základných konzultácií s psychológom alebo sociálnym pracovníkom,
- poskytovanie právnej pomoci zneužívaným ženám, ako aj obeť násillia a diskriminácie založených na rodovej príslušnosti.

Nadácia anonymných ciest (*Névtelen Utak Alapítvány*):

- bezpečné ubytovanie,
- rehabilitácia,
- reintegrácia.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.

Posledná aktualizácia: 10/10/2018